

Svmma Juris Canonici

Comprehensa Tribus Partibus In Qva Distincte Et Svccincte Explicantur,
quæ ad personas, negotia, & iudicia Ecclesiastica ex Canonum præscripto,
pertinent

Agens De Rebus Ecclesiæ Sacris, & profanis, earumque usu, acquisitione,
conservatione, & alienatione

Strein, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1658

§. 2. De fideiussione

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61834)

Lopez part 2. Instruct. c. 72. pag. 453. Palao
Disp. 8. pun. 5 Binsfeld. in c. Naviganti. de V-
saris quest. 7.

§. II.
De Fidejussione.

I. Fidejussio est aliena obligationis sus-
ceptio, per quam quis obligat se, ad
eam implendam, quando principalis debitor
defecerit. Supponit ergo obligationem
principalis, non quod hæc tempore de-
beat præcedere, sed quia dependet ab ob-
ligatione, vel præsentis, vel futura debi-
toris primarii. Molin. D. 539. num. 1. Azor.
c. 12. Vvesenbec. l. 46 ff §. 1. Melonius in The-
sau. iur. feud. tit. 7. num. 1 Securitatis cau-
sa à creditoribus inventa est, ut unius
defectio & inopia ab aliis sublevaretur.
§. 1. Institut. de fidejuss. Onnatu. Disp. 52.
Verbis perficitur, & stipulatione; aliàs
in foro civili non pareret actione quam-
vis Jure Canonico sufficiat consensus
quomodolibet expressus. l. Blanditus C.
de fidejuss.

II. Alia est judicialis, alia extrajudicia-
lis. Judicialis est, qua quis obstringit se
ad sistendum reum, aut debitorem in
judicio, quando opus erit, aut requisit-
us fuerit. Et hæc iterum duplex. Una,
qua fidejussor tantum obligat se ad si-
stendum reum, aut debitorem in judi-
cio ad litis exercitationem, quod ubi fa-
ctum, & judicium finitum est, obliga-
tioni suæ fidejussor satisfacit. Altera, qua
obligat se ad solvendum, quod fuerit ju-
dicatum, vi cujus obligatus manet, do-
nec satisfactum fuerit creditoribus. l.
Gracè §. 1. post litem ff. de fidejuss. Vvesenb.
l. cit. num. 4. Extra judicialis fidejussio

est, quando extra judicium quis obligat
se ad solvendum alterius debita. Azor. III.
l. 11. c. 22. §. Tertio est notandum. Onnatu. lo-
cit. Sect. 4. Olim creditori liberum erat,
utrum mallet, primò convenire, fidejul-
forem, aut principalem. l. iure nostro & l.
Non recta C. de fidejuss. Postea verò corre-
ctum est, ut nimirum præsens & solvere
potens debitor primò, & post ipsius de-
fectum cognitum fidejussor appelletur.
Auth. presente C. de fidejuss. & communiter
DD. apud Gail. l. 2. obs. 28. Excipe, nisi con-
suetudo contrarium velit, qualem in Au-
stria esse tradit Gail. l. cit. obs. 27. num. 29.
ut necessario fidejussor post moram an-
te principalem, sine discussione conve-
niatur. Item, quando notoriè constat,
principalem non esse solvendo. DD. in
Auth. presente. Quando autem dubitatur,
excussio facienda est. Schneidevvin. l. 3. In-
stitut. tit. 21. Barb. in c. pervenit de fidejussor.
Denique conveniri potest ante princi-
palem, si convincatur mendacii, quo se
fidejussorem esse negaverit. Bald. in Auth.
Contra qui propriam. C. de non numer. pecu.
per text. in l. si dubit. §. ita demù ff. de fidejuss.

III. Quia sponsio, & fidejussio pericu-
lo non vacat, sed damnum minatur, jux-
ta vulgare illud. Sponde, præsto noxia est,
idedò non permittuntur omnes fideju-
bere, sed excipiuntur indemnitis causa
1. muleres. to. tit. ff. ad S. C. Velleian. Nam
fidejubere non possunt pro marito, pro
aliis verò possunt cum publico instru-
mento, & tribus testibus. l. antiqua §. fin.
C. eod. Verùm obligatio inde contracta
tollitur per exceptionem S. C. Velleia-
ni, ex quo etiam in conscientia asse-
curantur. teste Gomesio Tom. 2. cap. 13.
num. 16. Quo tamen non licebit uti;

si qua illi coram Magistratu expressè renunciarit, vel si iuramentum addiderit, aut pretium pro fidejussione acceperit. *Lugo Disp. 32. Sect. 1. §. 1. 2. Excipiuntur milites. l. milites 31. C. de locato & condu. 3. Servus extra rem peculiarem. l. Servus 20. hoc tit. Pupilli autem, & minores auctoritate tutorum, ac curatorum rectè fidejudent, sed restitui in integrum possunt. l. si Titius ff. hoc tit. eoque pro idoneis fidejussoribus non habentur. l. de die ff. qui satidare cog. 4. Clerici non possunt fidejubere in præjudicium Ecclesie, possunt verò in damnum proprium, saltem ex consuetudine *Lesius c. 28. num. 19. quæ videtur derogasse antiquis Canonibus. c. Te quidem 11. quest. 1. 5. Nec professus in religione approbata absque superioris sui consensu, aut majore capituli parte. Aliter factum si fuerit, Monasterium non tenetur, nisi quatenus in ipsius versum esset utilitatem. c. quod quibusdam de fidejussor. Quin etiam ne superior quidem fidejubere potest, absque consensu Capituli, nisi in re parva, de qua per se posset disponere. *Onnatus Sect. 5. Azor 111. 1. num. c. 22. quest. 3. Silv. num. 4. Lesius c. 28. num. 20. Barb. in c. quod quibusdam de fidejuss.***

IV. Fidejussori absque peccato, & periculo usuræ pretium petere, & accipere licet pro fidejussione. Onus enim est fidejussio, quod æstimari nummo queat. *Cajetan. in 2. 2. e. quest. 78. art. 2. ad 4. Soto l. 6. quest. 1. art. 2. Silv. quest. 17. Navar. c. 17. num. 237. Azor loco citat. Dub. 5. Filliut. tract. 38. c. 8. num. 159. Quod verum credo, quamvis nullius damni periculo se exponat. Pretium namque pro obligatione solvendi recipitur, quæ obligatio*

cùm civilis sit, & consequentiam annexam habeat, eventus non sperati, communi hominum sensu pretio æstimabilis est. Fieri tamen per accidens potest, ut nihil exigere queat pro fidejussione. Primò quidem, si ita stipulatum esset, vel si dividendum ex conventionem inter ipsum, & creditorem, quod solvitur; Deinde si omne periculum abesset. *V. Binsfeld. in c. Naviganti de usuris quest. 2. Covar. l. 3. Variar. c. 2. num. 6. Silv. quest. 17. Angel. num. 20. Armilla num. 15. Tabiena num. 16. Emm. sa. num. 1. Creditor quoque, ut Binsfeld. notat loco citat. Conclus. 3. exigere à fidejussore potest aliquid, ut ab obligatione illum liberum pronunciet.*

V. Cùm plures fidejussores pro indiviso se obligarunt, in solidum singuli tenentur. Ei tamen, qui interpellatur, excipere licet, ut quilibet pro sua quota conveniatur, puta, si tres sponderint pro debito 3000. quilibet non nisi pro mille flor. obligatus est, remittendo creditorem ut à duobus reliquis duo millia exigat. *l. inter fideiussores ff. hoc tit. l. non rectè C. de fideiuss. eod. Lesius loco cit. D. 3. num. 21. Lugo §. 2. n. 16. Laym. l. 3. tr. 4. c. 29. n. 1. Sed prædictam exceptionem opponere debet ante sententiam definitivam qua imperatur solutio. Nec competit ei, qui vel ultrò, vel compulsus per sententiam definitivam solvit, vel tali privilegio renunciavit. Quòd si totum solverit, unus de fidejussoribus, creditorem cogere potest ad cedendam sibi actionem contra reliquos, exigendo à singulis quotam constitutam; à debitore verò non tantùm id, quod ex sua obligatione expendit, sed etiam compensationem damno-*

damnorum, quæ propter ipsum vel ipsius culpa passus est. *l. si fideiussores 42. §. Idem respondit. l. fideiussorib. 18. l. Cum is. 37. ff. b. 1.* Sed priusquam soluerit, actio non cõceditur fideiussori contra principalem, nisi vel de eo expresse convenerint, vel dilapidate bona sua incipiat, vel ipse fideiussor condemnatus sit. *l. si pro ea. C. Mandati, aut diu in obligatione steterit. l. Lucius. 38. C. eod. quod arbitrio iudicis æstimandum est. Bald. in di. l. si pro ea. n. 12. Lopez. l. 8. tit. 12. par. 5. Matienz. l. 5. tit. 16. Onnatus disp. 53. Sect. 5. Gomez. l. 2. Var. Resol. c. 13. n. 13. Wesenbec. hoc. tit. n. 6. Melonius lo. cit. num. 33.*

VI. Fideiussorum obligatio definit. 1. per solutionem vel remissionem ipsius debiti. *l. Cum is. l. Modestinus ff. de solut. 2. per novationem. l. 4. C. eod. 3. prorogatione termini, de qua V. Iason. in l. 1. C. de iudic. & ff. tit. de novat. absque novo fideiussorum consensu facta. 4. per sententiam definitivam. Castr. & Iason. n. 19. de iureiur. 5. obligationis diuturnitate. *l. si pro ea. C. Mandati. 6. repræsentatione principalis rei semel facta, nisi aliter conventum sit. Denique partium consensu. Instit. quib. mo. toll. oblig. Wesenb. l. 46. Digest. tit. 1. ci. fin. Vallens. l. 3. tit. 5. §. 2. Connanus l. 6. c. 7. Lugo. Disp. cit. Sect. 1. §. 2. num. 22. Schneidevv. l. 3. Inst. tit. 21. Barb. in c. Eum, pro quo de fid. iuss. Gattl. l. 2. obseru. 29. num. 11. Onnatus Disp. 52. Sect. 13. Silvest. num. 12. Armilla num. 14.**

Treutler. Vol. 2. Disp. 28. num. 7.

Gomez. l. 2. Var. Resol. c. 13.

num. 20. Melon. lo. cit.

num. 47.

§. III.

De Pignore & Hypotheca.

I. Pignus accipitur latè, & strictè. Latè acceptum est res qualibet obligata pro debito, ut inde satisfiat creditori, quando debitor non soluit. Contractus pignoris est conventio, qua aliquid creditori in solutionem debiti obligatur, ut in defectu per id satisfiat creditori. Vnde solo externo consensu perficitur. *l. Contrahitur. l. creditor ff. de pignore.* Pignus strictè acceptum est res mobilis prædicto modo subiecta, & tradita creditori, vel eius loco alteri. Contractus vero est idem qui supra, modo addas particulam, facta traditione creditori, aut eius loco alteri. *Instit. de oblig. §. furti. l. 9. §. 2. ff. de Pignorat. actione Less. c. 28. D. 5. Layman. l. 3. Tr. 4. c. 30. n. 1.*

II. Hypotheca latè accepta, & contractus hypothecarius eodem modo, quo pignus, & contractus pignoris accipitur. Strictè verò est res immobilis subiecta modo prædicto non facta traditione rei ita obligatæ, & Contractus, quo res creditori in debiti solutionem obligatur non facta traditione rei ita obligatæ. Vnde si in Statuto aliquo mentio fiat pignoris, & odiosum est, non comprehenditur hypotheca: comprehenditur autem, cum non est odiosum. *Mol. D. 528. num. 6. Azo in summa l. 8. §. 13. Melonius in Thesaur. iur. feud. tit. 18. num. 1.* Hinc colligi potest ita Pignore sex esse substantialia, quorum Primum est, ut præcedat aliqua obligatio, non enim contrahitur pignus nisi propter aliquam obligationem. Secundum, ut res certa adsit, quæ pignori obligetur: quod

R r r 3 in hy.